

Türk milleti Amiral Darla nın bu küstah ça cür'etine kızmağa bile lüzum görmez

Nizamettin Nazif

Bugün, öğleden bir saat sonra, radyo ve ajanslar, Vişi Fransası Başvekil muavini Amiral Darlan'ın Paris'teki Fransız gazetecilerine verilmiş bir beyanatını neşrettiler.

Bu beyanatın bir tarafına ilişkin olan bir cümle, şu dakikada, Türk vatanının her tarafında, her tahminin üstünde şiddetli bir nefretle karşılanmış bulunmaktadır.

Hakiki Fransayı temsil etmekte bulunduğunu hiç bir mesru vesikaya dayanarak isbat etmek kudretini haiz olmayan bu Amiral, Gamah salib ile süslü Alman harp bayrağının gölgesi altına sığınarak, Fransanın müttefikli İngiltereyi Fransız donanmasına torpilleterek kendine hücrmete layık bir siyasi hüviyet temin edebileceğini sanmak gaffetine tutulmuş olan bu Amiral, hiç bir sebep ve lüzum olmadığı halde, bakınız, bugün bizden, ne küstah bir dille bahsedebilmek cür'etini göstermiştir:

«Umumi harp sonunda, Fransayı zaferlerinden mahrum etmek kararını vermiş olan İngiltere, evvelce bize hukukana tamamiş olduğu şeyi kurnazlıkla ve cehren bizden koparmak için Türk ordusunu Kilikya'ya saldırmıştır.»

Bey, ne kadar kızmış olsun, ne kadar inandığını hakikatlerden irtidat edeyim. Bunun içindir ki hiddet ve nefretin tahrik etmiş olan insan, hangi üniformayı taşırsa taşıyın, madem ki bir Amiraldır, madem ki bir deniz kurmaylığından yetişmiştir, onu cehaletle itham edemem. Hayır! Fransız Amiralı Darlan, yakın tarihin bu derece büyük bir cahili olamaz. Türk istiklâl hareketinin ve bu hareketin umumi ve sistemli devresine girişinden en az bir yıl evvel Kilikya'daki Fransız işgaline tevcih edilmiş olan Türk insanının yüzde yüz Türk bir istihlâsı olduğu bu adamın bilmemesi, öğrenmemiş olmasıdır.

O halde, Vişi Fransası başvekil muavininin, bu sözleri söylerken, bile bile yalan söylemiş olduğunu kabul etmekten başka çıkar yol yoktur.

Kilikya'da, yani bereketli topraklarına Fransanın asırlar danberi göz dikmiş olduğu Adana vilâyetimizin gir kurtuluş savaşına karar verdiği günlerde Türkiye'de İngiltere ile vatan-şuurundan mahrum bir kısım Ermenilerle ve hiç beş satılmı vatan haini ile ittifak etmiş olan 1919 Fransasına saldırdığımız gün, Loid Core İngilteresi ile İstanbul'da ve her yerde gırtlaklaşıyorduk. İhtilâl Türkiye'sinde İngiliz kokuları getirmiş bir rüzgârı teneffüs etmiş olanlar, derhal kurşunlanıyor veya boğuluyordu. Türkiye'nin her tarafındaki istiklâl şahlansı o derece İngilterenin aleyhinde idi ki Dumlupınardan kalkan orduların İzmir indikleri gün elde edilen ilk netice Loid Core'un siyasi hayatına nihayet vermek olmuştu. Aynı gün Fransanın bir mümessili sıfatı ile muzafer Mustafa Kemal İzmir şehrinde Mösyö Franken-Bugon'u kabul etmek lûtfunda bulunuyordu.

Zira, Mar'aşa, Antep ve A-

Amiral Darlan İngil- tereyi itham ediyor

“Bu devlet namuskâr ol-
mayan bir
komisyon-
cudur!”

1919 da Türkiyeyi
Kilikyada Fransız
lara hücum etti-
ren İngiltere imiş

Darlan Vişi'
yi harbe sü-
rüklemeye
çalışıyor!

Bu beyanat ile,
“Vişi'nin Almanya
emrinde olduğu
ilân edilmiştir”
denilebilir

AMİRAL DARLAN

Paris: 1 (A.A.) — Ofi: Amiral Darlan matbuat mümessillerine yaptığı beyanatta şunları da söylemiştir:

— İngiltere için bütün bahaneler meşru bir itham sebebidir. Almanya ile İtalyaya yiyecek malzeme verdiğimiz, onlar he- sabına silah naklettiğimizi ile- ti şümleri hep böyle bahane- ye müstenit ithamlardır. Haki- katte bütün bu hareketlerin bir tek gayesi vardır:

Fransızların deniz kuvvetle- rinin imha etmek, anavatanımızı imparatorluktan ayırmak ve bi- zi dünyanın diğer kısımlarından tecrid etmek. Bu devletin Fran- saya karşı bu kadar kin besle- mesinin ve Fransayı aç bırak- mak istenilmesinin sebebi ne- dir?

Bunu anlamak için son 20 sene zarfındaki İngiliz — Fransız mü- (Devamı 3 üncüde)

dana macerasına rağmen Türki- ye, Fransayı, devamlı husu- mete tevcih edecek derecede mühim bir düşman addedmiyor- du.

Vişi Fransasının başvekil mu- avini Amiral Darlan ile Türk istiklâl tarihine ve alel'tlak tari- he saygı beslemek hakkımız- dır.

İhtilâl Türkiye'si, hiç bir za- man, hiç bir yabancı devletin aleti olmamıştır. Avrupa em- peryalizmine karşı olan Türk isyanı yalnız Türkün isyanıdır. Türk milletinin kendi isyanıdır. Ne içeriden ne dışarıdan hiç bir tahrikin eseri değildir. Bu tertemiz millî hareketin, o tarihte en büyük hasmı olan İngiltere tarafından teşvik edilmiş ol- duğunu iddia etmekten daha gülünç bir şey olamaz.

Acaba, 1919 Fransasının Mar-

Türkiye Almanya Bulgarya

Dedeagaç ile
Meriç arasın-
da bulunan ve
Bulgarlara
teslim edilme-
miş olan
arazi...

Almanya Hariciye
nezareti tarafından

“Meriç üzerin-
deki köprü-
nün yapılma-
sında Türki-
yenin de Al-
manya'nın da
menfaati
vardır.”

Berlin, 1 (A.A.) — Hususî
muhabir bildiriyor:

Hariciye nezareti sözcüsü, Meriç nehri üzerinde Türk ve Yunan hudutları arasındaki köprü'nün yapılan müzakere- ler neticesinde yeniden tesis edilmek üzere olduğunu bildir- miştir. Aynı sözcü, gerek Tür- kiyenin, gerek Almanyanın, münakalatın yenide ntesinde menfaatlar bulunduğunu ilâ- ve etmekle beraber bunun, Me- riç ile Dedeagaç arasında el- yevm Bulgarlar tarafından iş- gal edilmemiş olan arazinin Türkiye'ye terkedilmiş olması manasına gelmeyeceğini kayde- miştir. Yapılan köprü'nün, şim- diki halde muallakta bulunan bu mntakanın kime ait olaca- ğı meselesi ile hiç bir alakası yoktur.

Bir İsviçre gazetesi-
nin fikri:

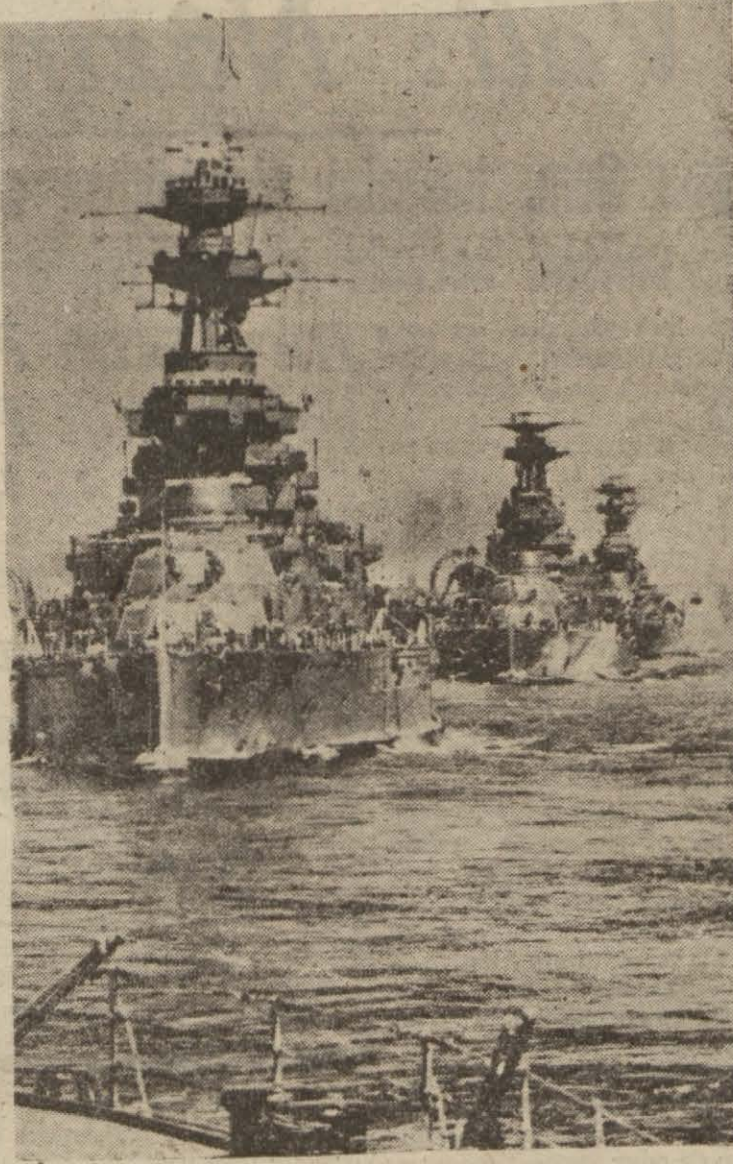
“Vişiyi Alman-
yanın kuca-
ğına atan İn-
gilterenin me-
haretsizliği-
dir.”

Berne 1 (A.A.) — Ofi: Tribu- ne ve Geneve gazetesi, Suriye ve Tunus'da ceryan eden son hâ- diseleri sırf objektif bir bakımdan tahlil ederek Fransız-İngiliz gerginliği hakkında mühim bir makale neşretmiştir. Gazete di- ğer taraftan Vichy ve Berlinde ki muhabirlerinin telgraflarını neşretmekte ve Fransız - Alman mahfilinin münasebetlerini hülâsatan bildirmektedir.

(Devamı 3 üncüde)

‘aşa sevk etmiş olduğu Senegal taburlarından tek adam kur- tulmuş olduğu için mi Amiral Kilikya mücadeleleri hakkında kâfi malûmat elde edememiş bulunuyorlar?

NİZAMETTİN NAZİF

Bugün Jutland muharebesinin 25 inci yıldönümünü tes'it eden İngiliz donanması...

İngiltere Bahriye
Nazırı Aleksandr
dedi ki:

Alman donan-
masını bir da-
ha imha ede-
ceğiz

Londra 1 (A.A.) — Amirallik
birinci lordu B. Alexander dün
bir nutuk irad ederek, Bismark-
ın batışının, Jutland muharebe-
sinin 25 inci yıl dönümüne tesadüf ettiğini tebarüz ettirmişti.

B. Alexander demistir ki: «Jutland muharebesinden sonra Alman harp gemileri açıl- denize çıkmaya cesaret edememiş- lerdi. Bismark'ın batırılması bu ha- disenin tarihinde bir defa daha gö- rüleceğine işaret eder.»

Amirallik birinci lordu, fevka- lade müşkül şartlar içinde dahi Ciritin cesur müdafilerine kıy- metli yardımlarda bulunan 17 donanmasını methetmiştir.

Atlantikte bir
sürek avı

İngiliz hava ve de-
niz kuvvetleri bu
Alman krovazoru-
nuda batırabile-
cek mi?

Londra, 1 (A.A.) — İngiliz
bahriyesi Almanyanın Prinz Ö-
jen kruvazörünü aramağa de-
vam etmektedir.

Urinz Eugen'in harp başında Bremen'in yaptığı gibi Mur- mansk'a gitmek yahut garl- Fransa Afrika'sında Dakar'a ve- va diğer bir limana sığınmak is- temesi muhtemel görülmektedir. Kruvazörün merkezi Atlantik'de bir işe gemisile buluşmak iste- mesi de mümkündür.

Bugünkü
Millî küme Maçları

Fenerbahçe - Beşiktaş B ta-
kımları arasında yapılan ma-
çta Fener 3 - 1 galip geldi. Beşik-
taşla İstanbulspor A takımları
arasındaki maç gazetemizi ma-
kineye verdiğimiz dakikaya ka-
dar neticelenmemiş, çok heyecanla deva mediyordu.

Galatasarayla Fener arasın-
daki maç, gazetemiz makineye
verildiği ana kadar başlama-
mıştır.

Amerika, Vişi'ye şiddetli bir nota verecek!

Fransız müstemli-
kelerindeki hava
meydanları

Fransa, Al-
manya'nın
emrinden dı-
şarı çıkmağa
cesaret ede-
bilir mi?

Vashington 1 (A.A.) — Selâhi-
yetli mahfillerden alınan habere
göre, Amerika, bir kaç güne
kadar mareşal Petain'e tebligatta
bulunarak sözlerden ziyade Vic-
hy hükümetinin müstakbel ha-
reketlerine bakılarak Fransız -
Alman işbirliği hakkında bilâha-
ra bir hüküm verileceğini bildi-
recektir. Notayı B. Hull hazırla-
maktadır. Bu notada Alman ta-
leplerine bilhassa Suriye mese-
lesinde Fransa tarafından göste-
rilen mut'aaat hakkında Ameri-
kanta noktainazarı ve Fransız A-
merikan münasebetlerini islahı i-
çin Fransanın takip etmesi lâzım
gelen siyaseti izah edilecektir.

İyi haber alan mahfillerden öğ-
renildiğine göre amütareke mu-
cibince tayyare meydanlarının
kontrolünü bu tayyare mey-
danlarının harp maksatları için
kullanılabileceği demek olmadı-
ğı da notada bildirilecektir. Çünkü,
böyle bir tefsir garp yarım küre
sindeki Fransız müstemlekelerin-
deki hava üslerinin de Almanlar
tarafından kullanılabileceği de-
mek olur.

Alman Harici-
ye Nezareti ye-
ni bir tehdit
savurdu

“Fransız toprakla-
rından nasıl ister-
sek öyle istifade
edebiliriz.”

Berlin, 1 (A.A.) — yarı res-
mî bir kaynaktan bildiriliyor:

Berlin cenebi gazeteleri mü-
messilleri, Alman - Fransız
mütarekenamesinin bir muabe-
de gerçevesi olduğu ve bunun
müstakbel müzakerelere açık
kapı bıraktığı yolunda bundan
bir kaç gün evvel Alman hari-
ciye nezaretince yapılan müşa-
hedeve istinaden bu mütareke-
nemenin daha n gibi imkânlar
tının tınkte olduğunu soruştu-
ruyorlar.

Alman hariciye nezareti bu
hususta şunu kaydeder ki mez-
kûr imkânlar günün siyasi va-
zietine bağlıdır. Roosevelt ve
Hull münhasıran Almanya ve
Fransayı alâkadar eden bu mu-
ahededen bazı neticeler çıkara-
caklarını söylemişlerdir. Fakat
bu cihet Almanyayı kat'iyen
lâkayd bırakır.

Macaristanın Zağ-
reb elçisi

Budapeşte, 1 (A.A.) — Res-
mî gazetenin yazdığına göre ma-
caristan Zağrepteki fevkalâde
mümessili Zağrep orta elçi-
liğine tayin edilmiştir.

Siyasî bir gangs
terlik
Raşit Âli mi.
ni mini Irak
kralını İrana
kaçırdı!

Irakın başına tekrar geçmiş
addedebileceğimiz
KRALLI KNAİBİ

Londra: 1 (A.A.) — Ofi a-
jansına gelen bir habere göre,
Bağdad emniyet komiseri tara-
fından neşredilen bir tebliğde,
genç kral Faysal'ın İrana gir-
mek üzere hududu geçmiş olan
Raşit Âli'nin yanında bulundu-
ğu bildirilmektedir.

En Son
HAYADİS

Alman amiralı
Böhm kendini
öldürdü!

Bu zat Hess'in
dostu İdi ve Nor-
veçteki Alman filo-
suna kumanda edi-
yordu

Londra, 1 (A.A.) — Norveç
ajansına gelen habere göre
Almanyanın Norveçteki bahriye
kumandanı Amiral Böhm, Os-
lo'da Grand Hotel'de intihar et-
miştir.

Alman haberlere göre bu inti-
har, amiral Böhm'in Hess ile o-
lan sıkı dostluğuna ve Almanya
polis teşkilâtı reisi Himmler'in
geçenlerde Norveç'e yapmış ol-
duğu ziyarete atıf olmaktadır.

Kayzer ikinci
Vilhelm ölme-
miştir

Berlin, 1 (A.A.) — Sabık
Kayser Vilhelm'in öldüğü hâ-
kında evvelki gün verilen habere-
ler, teeyyüt etmemiştir. Maama-
fih Kayser ümitsiz bir hâldedir.

Iraktan kaçan
lar Türkiye'ye
iltica edebile-
cek mi?

Almanya hariciye ne-
zaretinden bu suale
cevap alınmadı

Berlin 1 (A.A.) — Hususî mu-
habir bildiriyor: Almanya Harici-
ye Nezareti, cenebi gazeteciler ta-
rafından Türkiye'nin Irak'a muh-
temel bir yardımına veyahut İ-
rak askerlerine bir melce verme-
sine dair sorulan suallere cevap
vermekten istinkâf etmiştir.

Yaver Kâzım Nâmi Cemal beye hayretle baktı: "-ko-lağasım, yine neye kızdın?"

Müellifi : Nizamettin Nazif

Komiser, şimdi, sigarasını hut heniz gelmemişlerdi. Du ağızlıktan çıkarmakla meşguldü.

— Hay hay, canım... Dur bakalım, daha kahvelerimizi içmedik. Hem acele ne lüzüm var? Sabaha kadar konuşuruz...

Sen misin bunu söyleyen? Tam bu anda dehşetli bir infilak oldu. Tavan uçtu, duvarlar devrildi.

Sandaleciye gibi bir komiteciyi, üstünü başını aramadan karşısına oturtan, sigara ve kahve ikram eden ihtiyatsız komiser hatasından cezasını görmüştü.

Sandaleciye'nin, beyaz yeleğinden, lakayd bir tavırla çıkarıp kurduğu ve masanın üstüne bıraktığı saat, içi dinamit dolu en son sistem bir cehennem makinesinden başka bir şey değildi.

Ertesi gün, Astr gazetesi habiseyi Selâniklilere bildirmek için, yine vaktinden bir gün evvel intişara mecbur kalmıştı. Gazetede cinayetin resmî tebliği aynen şu cümlelerle bitiyordu:

«Komiteci ve komiser parampaça olmuş, iki kanun ile bir polis derhal ölmüş ve Abdullah efendi namında diğer bir polis nakledildiği memleket hastanesinde ifade vermeden vefat etmiştir.»

Bütün Selânikliler bu tebliği ürkererek okumuşlardı. Fakat üçüncü ordu müşirliği erkânıharbiye dairesindeki yazı masasının başında vilâyetin bu resmî tebliğini okuduktan sonra bir subayın, masasından küfrederek doğrulduğu görüldü. Tebliği hiddetle karşılayan ilk vatandaş o gün bu olmuştu ve Astr gazetesi dört parça etti. Parçaları ayıcunda sıkı sıkı ve birer köşeye fırlattı, attı.

Sıkılmış kâğıt parçalarından biri havada birer öbüs gilesi gibi karşıda bir başka masanın üstünde duran bir kahve fincanına çarptı. Fincan yerinden fırladı ve kapının piriçe tokmağını tosharak tuzbuz oldu.

— Eşek herif! diye homurdandı, kolağası. Bu fırsat kaçıtır mıydı? Bu kadar hayvanlık olur mu? Kağıtları çatılmıştı. Hani şu anda komiseri diriltip buraya getirmiş olsalardı, kolağası bir saniye tereddüt etmez adamcağzın pastırmasını çıkarıverirdi.

Bıyıklarını burarak bir müddet düşündükten sonra isteksiz bir tavırla elini uzattı; masa üstünde duran gazetelerden birini çekti:

— Dur bakalım İstanbul gazetelerinde neler var? Bu hangisi acaba? Hah Sabah... Hele şu başmakaleye bir göz gezdiririm. Ooo! Serlevha müthiş: «Makedonya meselesi».

Bir sigara yaktı. Sol ayağı sağ ayağı üstüne duruyordu. Hafifçe kımlıyordu. Gazeteyi dizi üstüne yaydı; okumağa başladı. Fakat gözleri ilk satırları süzer süzmez yüzünün hatlarında bir gerginlik ve gözlerinde bir can sıkıntısı belir-di.

Odada üç masa vardı. Demek ki Cemal bey bu odada yalnız bulunmuyordu. Fakat masalar boştu. Anlaşılan, arkadaşları gelip gitmişlerdi. Ya-

Mechul ve esrareniz Suriye: 9 Şamı ihya etmiş olan Vali: Nâzım Paşa

Hasis Şam, kesesini alabildiğine açarak, Suriyenin eski valisini servete ve hediyelere boğmak istemişti

Bu Nâzım Paşa, Mithat Paşa çapında büyük bir icraat kahramanıdır. Şamlılar onu unutmazlar

Yazan: Tarık Mümtaz

Şamın Muhacirin sırtlarını yıldırdı ve mehtaplı bir semaya çevirmekte olan o pırıl, pırıl elektrik yağmurunu yağdıran ve o süslü tramvayları neseli, neşeli koşturan harekât ve faaliyet devrinin adı Nâzım paşadır.

Engin ruhundaki bütün cevherleri, büyük bir aşk ve feragatle Şama vakfeden bu sayısız icraat adamı, günün birinde tekkatid olup İstanbulda inzivaya çekildikten bir çok seneler sonra, eserlerini ve dostlarını özele-miş ve ahir ömründe kalkıp Şama gelmişti.

Şam, hiç kimseye açamadığı kalbini ve kıyamadığı kesesini alabildiğine açarak, ihtiyar ve münevvi paşanın ayaklarına düş-tü.

Küçük bir maaşla geçiren ve fakir denemek kadar mütevaz, bir hayat geçiren bu ruhlu cehver dolu adamın karşı, Şamlılar bütün şükran borçlarını fazile beraber bugün ödemek için fedakâr klatıra ve rekabetlere hazırlanmışlar-dı.

Uzak ve ihtişamlı bir mazi olan sabık valinin önünde para teklifi-ne hiç kimse ve hattâ en yakın dostları bile cesaret edemiyordu. Suriyenin Hristiyan zenginle-

rinden ve Şamın meşhur «Ara-besk» mobilya fabrikasının sahi-bi Nasânî, teşebbüsün başına ge-erek paşanın izetini nefisini incit-meden kâbul ettirilebilecek bi-yardım şekli buldu.

Bu en parlak insan cevherine en kıymetli elmas cevherleriyle mukabele edecekti.

Mezarda çıkarılıp ölü pahas-na satılma mühim bir servet teş-kil edebilecek dercede zengin ve iri taşlı bir takım mücevherleri getirip paşanın ayaklarına dibi-ne serdi.

Sadakayı rüşvetten ve rüşvet-i zilletten aşığı taniyan münev-vi adam, birdenbire kulaklarına kadar kızarak Suriyenin meş-hur yıkıcı ve yapıcı, valisi Nâzım paşanın kahir şahsiyetini takimi-vermişti. Bu ağır hediyelere ayağın ucile bile dokunmaktan tiks-inerek:

— Ahır ömrümden bana lâyık gördüğünüz muamele bu miydi. diye, ayaklarının altına serilen küçük bir kuyumcu camekânı muhteviyatına başını çevirip yü-rüyüvermişti.

Bu asıl feragat vak'asından sonra acele İstanbula dönen bu cidden nazım adam, vicdan huzu-nunun hudutsuz hazzı içinde göz-lerini yummuştu.

Medeniyet dünyasına Süvev-kânî gibi insan hamlesinin bü-yük bir âbidesini armağan eden meşhur Fransız mühendis «Fer-dinand Deseş» in, bu kanallı methalinde muhteşem bir heyke-li vardır.

Bir elinde kanallı planını tu-tan ve tuştan adam, bir elin kanallı boyunca Kızıldenize ve u-manlara doğru uzatarak, başın beseriyet ve ebediyet kaldırmı-da... Buyurun! diye neşeli, neşe-li haykırın bu heybetli heykel-hatırladıkça, her nedense gözü-mün önüne Şam ve Nâzım paş-gelir.

Aynifce suyunun beyaz köpük-lü saçarak Şama doğru saldıran coş-kun selâlelerinin ortasında Na-zım paşanın Leseş heybetinde bir heykelini yükseltmek Şam-çin bir şeref ve Şamlılar için her bir vazife, hem de bir kefaret o-lur.

Haftanın Dedikodusu

Genç nesli tenzih ederiz

Yazan: Cemşid

Körük evlenmeğe mâni midir?

Bir gazete, körüklerin birbirle-rile evlenmelerini engellemek için bir anket açmış ve bazı doktor-lara fikirlerini söyletmiş.

Rivayete bakılırsa, körüklerin ev-lenmesi doğru değildir!

Aceyipl! Evlenmenin şartların-dan ve lüzumlu unsurlarından bi-rinin de «göz» olduğunu bilmi-yorduk. Filhakika çiftler birbiri-ni görür ve manevî hüviyetleri kadar maddî hüviyetlerini de ta-nırlarsa elbet daha iyi olur. Fak-etki tabiatın bu imkânı kendile-rinden esirgediği bedbahtlardan, biz, cemiyet, niçin ve ne hakla ikinci bir imkânı daha esirgije-lim ve onların - belki de - mesut birer yuva kurmalarına mâni o-lalım?

Biliyoruz, göz, «beş duygu» nun en mühimlerinden biridir. Fakat onsuz da yaşamak müm-kündür. Nitekim bu nimetten mahrum olanların bir çoğu hassa-siyetlerini diğer duygularına ve-rerek yaşamakta devam edebi-liyor. «Yaşamak» tabiri için-de «evlenmek» de dahil değil mi? Su halde körleri evlenmek-ten men'e kalkışma, onların za-ten yarıy' inen «hayat hakları» dan daha da çalınmış olmuyor mu-yuz?

Birakınız evlensinler efendim! Onların diğer hemcinslerine benzemekteki biricik tesellilerini de çok görmüydüm.

İllallah, bu Bob - stil'den!

Ne hikmettir bilinmez, bizde

ortaya «moda» bir tabir çıktı mı, hemen süstistimale vardırılır, ve hayatımızın en hususî ve münasebet götürmeyen sahallarına ka-dar intikal ettirilir. «kübik» tabiri bu cümledendir; «asrî» ke-limesi keza.

Simdi de «bob - stil» modas'ı aldı yitirdi...

Sağa baksanız, bob - stil, sola baksanız, bob - stil. hülasa ne-reye baksanız hep o!

Canım, bu da ne demek?

Amerikanın bilmen hangi eya-letinin, hangi şehrinde aklı bir karış yukarıda bir takım deli-kanlıların icad ettikleri giyimne modasına verilen bu adın bizim-le; lisânimiz, örf ve adetlerimiz ve müesseselerimizle ne alakası-var? Bunu bu kadar teşmil doğru mu? Bahusus bu tabir, alay mev-zuu olabilecek şeylere takılmı-bir adken...

Geçenlerde, bir arkadaş, yazı-sında, «yazık oldu Süleyman e-fendiye...» edebî kolunun mü-nâsipliği hakkında bu tabiri kul-lanmıştı. Vakıa çocuklar hakika-ten bob - stil şeyler ama - gör-dünüz mü? Ben de istemiyerek aynı tabiri kullanmağa mecbur oldum - ayıplarımı bu kadar de-yüzerine vurmak reva mı? İçle-rinde Asaf Hâlet Çelebi kabili-ten toy delikanlıların (!) fazla-sile bulunduğu bu üdeba (!) ka-filesi, zamanla belki uslanır, aktı-lanır, kâmilleşir, tecrübe sahi-b-olurlar... O zaman da kendileri-ne «bob - stil» demekte devam mı edecegiz?

— Ne münasebet?... O zaman-kadar bu moda tabirin çoktan ipliği pazara çıkar ve yerine bir başkısı - gelir. O zaman da onu kullanıveririz... diyeceksiniz, de-ğil mi?

O da doğru.

CEMŞİD

EnSon Havadisın Tarihi Tefrikası: 14

SULTAN ABDÜL'AZİZ ve İMPARATORİÇE ÖJENİ

Yazan: Ayhan

Şu Öjeninin kanarya öter gibi çıkan müzikal sesi, in-san oğullarında görülmüş şeymidir!

(Bu bir tarih değildir. Vukuat tamamen doğru olmakla beraber karikatürize edilmek suretile yazılmıştır. Kullanılan üslup da bu bakımdan o-kunmalıdır.)

şını göğsüne düştürüp kanatlarını dölâziz Han hân misafirine sene-yelpazelien cins baba hindilere benziyordu. İmparatoriçe tatlı te-bessümle cevap verdi:

— Oh, müsyö. Türk milleti şüphesiz dünyanın en necip mil-letidir. Bu günü ömrünün sonu-na kadar unutmayacağım. Haş-metlü Abdülâziz Hazretlerinin lütfu iltifatlarına tekrar arzı şük-ran ettiğimi arz ederim. Pek rica ederim.

Abdülâziz Han gülerek sordu: — Ne diyor? Hoşuna gittiğini mi söylüyor? Bilirim alayışi çokça sever. Biz anı daha geçen (84) senesinde (Eliza) sarayında anılamıştık!

Kâmil bey İmparatoriçeye dön-dü: — Padışahım efendim! Türk milleti hakkındaki istisası-nıza, geçen sene Pariste Fransız milletini hürmetle yâd ile hak kazandıklarını söylüyorlar!

Yedi çift Beylerbeyine yanaş-ıyordu. Rıhtım üzerine bir ta-bur asker sıralanmış, selâm du-ruyorlar, mızıkâ Fransız marsını çalıyordu. Ahali kayıkları padişahla İmparatoriçenin yedi çift-e şıfrafını almışlardı. İki yan a-çıktan gürekle çekip yola alıyorlar-dı. Arkadan mabeyincilerle Öje-ninin maiyeti geliyordu. Vükelâ da Beylerbeyi sahilinde bekles-i-yordu.

Serasker Hüseyin Avni paşan-ın geniş yüzölçümlü parlat kileci-elinde idi. Taburun başında dur-uyordu. Padişah Hüseyin Avni paşayı görünce, sahilde muntazam asker bulundurulduğunu anladı. Hüseyin Avninin başında bulun-duğu asker, elbet yüz ağartıp göğüs kabartacak gibi olacaktı. Artık rihtima yanaşmışlardı. Vü-kelâ yerden temennahlar ederek padişahla İmparatoriçeyi istikbal ettirir.

Sultan Aziz Beylerbeyi sara-yında çok kalmadı. Vükelâsını İmparatoriçeye takdim ettikten sonra azamette Beşiktaş sarayına döndü. Âliye camı sıkılmıştı. Akşam ezanı yaklaşıyordu da, sad-râzım hâlâ meydanda yoktu. Sul-taniye vapuruna binip gittiği için bu belaya baş saldırmıştı. İmpa-ratoriçeden iki saat sonra dâhi gelecekti.

Abdülâziz Han'ın Dolmabah-çede akşam ziyafeti vermesi mu-karrerdi. Haremşarayı hümayun-da adamakıllı hazırlıklar yapılmı-ştı. Âlinin vaktinden evvel Dolmabahçede bulunarak tesri-ferat işlerini çevirmiş icap etmez miydi? İmparatoriçe hariçle-yi üstüne basına iltihâm eyle. Ka-tesrifatından ziyade hoşlandı-ğın Sultan Aziz Kâmil beyi İmpa-ratoriçeye başmabeyinci edip «beylerbeyinde nayrılmıştı. Pa-dışahtan sonra vükelâ da birer birer saraya hümayuna koşuyor-du.

Hüseyin Avni paşa askere mun-tazam tertibat aldımış, kısalalar baştan aşağı donanmıştı. Bahri-ye nazırı Mahmut Nedim paşa İmparatoriçeye şerefine donanma-da gece hazırlıkları yapıtıyordu. Tophane müşiri Halil paşa yüz yirmi yedi bin muhtelif cinste fi-şek ve «El'abi nariye» hazırlat-mıştı. Karanlıkta yapıp senlik edilecekti.

Sarayda büyük hazırlık vardı. Ermeni cemaati ileri gelenlerin-bazılarının (madamları) haremî hümayuna davet edilme-k isteniyordu. Bunlar, Valde Sul-tanla İmparatoriçeye tercüman-lık edecekti. Mabeyin kısmın-da sefirleri kabul salonu da itina ile bezenmişti. Padişah harem-den hünkâr dairesine döndüğü za-man Fahri bey hâlâ (Sultaniye) vapurunun avdetini gözlüyordu.

Sultaniye Sarayburnundan gö-nürünce, tez elden üzerine beş çift ile saldıranak sadrazâmı sa-raya getirecekti. Hünkârın ira-desi böyle idi.

Beylerbeyi sahilinde donanmış-tı. Saray bahçelerinden Çırağan ve Ortaköy sahilleri (Nusratı-ye) ve kadar yer yer fişekler atılıp «el'abi nariye» ler figir-tiliyordu. Mabeyin dairesindeki vemek salonu, insan boyunda bülür saklar üzerine püskürme avizelerle aydınlatılmıştı. Ab-

(27) Saray muthağı.
(28) Yüzyiye.
(29) Neş'ebürk kadın.

(Daha var)

Tarihten notlar:

Dördüncü Muradla Kral Birinci Şarl...**Bir zamanlar Akdenizde dolaşan İngiliz gemilerini Türk donanması korurdu.**

Üçüncü Mehmed, Kraliçe Elizabeth'e karşı daha kor-tizanca hareket etmiş, Elizabeth'in hatırı ve hayalinde olmanın imtiyazları bahşeyilemiştir.

O vakte kadar, ecebi konsoloslara, kadının bir emrile hap-sedilir, evi mühürlenir, hattâ daha fazla ileriye gidilerek bazan zapt ve müsadere bile edilirdi.

Mehmet Salis, bir suretini Kraliçeye gönderdiği emirna-mesinde, bunları menetmekte: «Badema bu gibi daavi zuhur ettiği takdirde Asitani şerifi-mizde rükyet edile diyu fermanımız sadir olmuştur.» demektedir.

Bundan başka İngilizlerin evlerinde şarap imal edip içmele-rine de karışılmasını, bunlar dan esir alınmamasını, alınmış esir İngiliz varsa, konsolosluk-ları önünde hüviyetlerini isbat ettiği takdirde hemen İngiltere-lüye iade edilmesini ihtar ile «Zinhar arzuyu şahânemiz ve emri şerifimiz haricine çıkılma-ya», der.

Kızalıklar gemilerin seyrüsefer meselelerini de babasının ka-mettiği şekilde ihka etmiş, bul ettiği dostluğu daha metin, daha esası esaslar üzerine kurmuş-tur.

Hattâ Fenlârdı gemicilerinin sefâretlere verdikleri resim har-cı hususunda, dostu Fransa se-fâretini bile gücendirmiş, bu resmin İngiltere sefâretine ait olduğunu, badema oraya veril-mesini ve bu işe: «Frânçe sefiri zinhar müda-hale etmiye.» demiştir.

İki hükümet hükümdarları a-rasındaki mektup teatisine, Dör-düncü Muradın zamanında da tesadüf ederiz.

İngiltere Kralı Birinci Şarl, tahta çıkar kılmaz, bunu fırsat bilerek, ve Cezayir Beylerbeyi-nin oradaki İngiliz amelesini tevkif eylediğini bahane ittihaz ederek padişaha bir mektup gön-dermiştir.

Aynı zamanda bir mektup da Sadrazam göndererek, Padişah yanında mektubunun kabulüne tavassut etmesini rica etmiş ve her zaman İngiliz tebaalarını himayede bulunmasına delâlet eylesesini rica eylemiştir.

Birinci Şarl'ın mektubu çok tevazu ile yazılmış bir mektup-tur. Osmanlıların büyük padişahına sadakat ve ubudiyetini arzettikten sonra, babaları za-manında seksen sene evvel kas-lıyan dostluğa sadık kalıp bas-lıyacağımı sormakla beraber, kendisinin bu muahedatı en sa-dık bir insan olduğunu anlatır.

Sonra münasip bir lisan ile İngiliz ameleleri hakkında Ce-zayir Beylerbeyinin reva gör-düğü muameleyi de anlattıktan son-r, «rahim ve âdil olan padişahın bu gibi işlere bigâne ka-lıyacağımı» yazar.

Dördüncü Murad mektubu alr almaz hemen Cezayir Beyler-beyine bu gibi şeylere meydan vermemesini natik bir ferman göndermekle beraber, aynı za-manda Krala da cevap vermeye vaatnamıştır.

Mektubunda İngiltere Kralı ahitlerine sadık kalmak istedik-ee kendisinin de ecdadının ese-rine ıktifa edeceğini söyler.

Fakat bu dostluğu İngiltere kralının da izhar etmesini ister. Hindistan'dan gelen yirmi parça

"Bundan son-ra bu yüzden çıkacak dava-lar payitaht-daki kadılar tarafından gö-rülecektir.."

Yazan: Rıza Çavdarlı

Türk tüccar gemisinin İngiliz korsanları tarafından zapt ve müsadere edildiğini yazdıktan sonra, mağsûb malın hemen istirdadile sahiplerine iadesini, ve buna cür'et edenlerin şiddetle tecziyelerini ister, ve nihayet: «İşbu namemiz aradaki dost-

Asker gözü ile...

Şimdi İngiltere Suriye'yi Petrolsüz bırakacaktır

Suriye'ye yerleşmek isteyen Alman hava kuvvetleri için bu büyük bir darbedir

Yazan: Sabık Bükreş Ateşemiliterimiz

Suriye meselesi: Tahmin ettiğimiz ve hile İngilizler Girit adasından tama-mile çıkmadan evvel Bağdat ka-pıları önünde Iraklıları mütare-keye mecbur etmekle Bağdada girmiş oldular. Fakat Irak ha-rekâtının bu şekilde sür'atle ne-ticelenmesine rağmen Orta şark ta Mihver istila tehlikesi henüz izale edilmiş değildir.

Almanlar Suriye hava mey-danlarına yerleşmiş bulunuyor-lar.. Girit harbi bitmiş sayıla-cağından Almanlar hava kuv-vetlerini Suriye istikametinde ve bölgesinde kullanabilecek serbesti kazanmışlardır. Mahut Alman seyyahları da Suriyeye akınlarına devam etmektedir-ler. Almanların Suriyede yer-leşmesi, hem Kıbrıs adasının müdafaası ve hem de Mısır ve Hindistan istikametlerini kapat-mak bakımından İngilizler için tehlikelidir.

Bundan başka Suriye Şarki Akdeniz hakimiyeti ve Türkiye ile iktisadi ve askerî münase-betlerini idame için İngiltereye lâzımdır. Almanlar Mısır ve Süveyş kanalını bir kıskaç ta-aruzu yapmak istediklerine gö-re şark ucu Libya gölünde Tob-ruk kalesi ve garp ucu da Suri-yedir. Tobruk kalesini zapta çalışacaklarını dünkü yazımı-z-da tetkik etmiştik.

Suriyeye gelince, gazetemizin 3 Mayıs 1941 tarihli nüshasında intişar eden askerî makalemiz-de şu mütealede bulunmuştuk: «İrak harbinin hakiki sebep-lerine gelince, Süveyş kanalına ve Irak petrol münakasasına doğ-ru muhtemel bir istila hareketi-ne karşı İngilterenin hazırlıklı bulunmamasından ibarettir. Irak-tan sonra İngiltereyi Suriye ve Filistin sahillere alâkadâr eder. Suriyenin işgali Orta şarkı Ak-deniz havzasında İngilterenin sevkülceyi vaziyetini sağlam-

luğa binaen tahrir kılındı.» der.

Buna Birinci Şarl'ın derâkap cevap verdiği ve Hindistan'dan gelen Türk tacirlerinin zarar ve ziyanları ödediğini bildiren bir mektubu var ise de bu mektu-bun sureti yoktur.

Görüldüğü ki Türkiye - İngil-tere dostluğu çok eski zaman-larda başlamış ve en civvili vakitlerde Türkiye Akdenizde dolaşan İngiliz gemilerinin en hakiki ve en ciddi bir koruyucu olmuştur.

Mahzenler tetkik edilecek ol-lursa İngiltere hükümdarları ile Türkiye padişahları arasında, hemen her devirde bir çok mektuplar teati edildiği ve müteka-bilen birbirlerine bir çok hedi-yeler gönderdikleri anlaşılacaktır.

Küçük bir himmet tarihin ka-ranlık kalmış bu noktalarını da halle yardım eder.

RİZA ÇAVDARLI

Asker gözü ile...

Şimdi İngiltere Suriye'yi Petrolsüz bırakacaktır

Suriye'ye yerleşmek isteyen Alman hava kuvvetleri için bu büyük bir darbedir

Yazan: Sabık Bükreş Ateşemiliterimiz

Suriye meselesi: Tahmin ettiğimiz ve hile İngilizler Girit adasından tama-mile çıkmadan evvel Bağdat ka-pıları önünde Iraklıları mütare-keye mecbur etmekle Bağdada girmiş oldular. Fakat Irak ha-rekâtının bu şekilde sür'atle ne-ticelenmesine rağmen Orta şark ta Mihver istila tehlikesi henüz izale edilmiş değildir.

Almanlar Suriye hava mey-danlarına yerleşmiş bulunuyor-lar.. Girit harbi bitmiş sayıla-cağından Almanlar hava kuv-vetlerini Suriye istikametinde ve bölgesinde kullanabilecek serbesti kazanmışlardır. Mahut Alman seyyahları da Suriyeye akınlarına devam etmektedir-ler. Almanların Suriyede yer-leşmesi, hem Kıbrıs adasının müdafaası ve hem de Mısır ve Hindistan istikametlerini kapat-mak bakımından İngilizler için tehlikelidir.

Bundan başka Suriye Şarki Akdeniz hakimiyeti ve Türkiye ile iktisadi ve askerî münase-betlerini idame için İngiltereye lâzımdır. Almanlar Mısır ve Süveyş kanalını bir kıskaç ta-aruzu yapmak istediklerine gö-re şark ucu Libya gölünde Tob-ruk kalesi ve garp ucu da Suri-yedir. Tobruk kalesini zapta çalışacaklarını dünkü yazımı-z-da tetkik etmiştik.

Suriyeye gelince, gazetemizin 3 Mayıs 1941 tarihli nüshasında intişar eden askerî makalemiz-de şu mütealede bulunmuştuk: «İrak harbinin hakiki sebep-lerine gelince, Süveyş kanalına ve Irak petrol münakasasına doğ-ru muhtemel bir istila hareketi-ne karşı İngilterenin hazırlıklı bulunmamasından ibarettir. Irak-tan sonra İngiltereyi Suriye ve Filistin sahillere alâkadâr eder. Suriyenin işgali Orta şarkı Ak-deniz havzasında İngilterenin sevkülceyi vaziyetini sağlam-

luğa binaen tahrir kılındı.» der.

Buna Birinci Şarl'ın derâkap cevap verdiği ve Hindistan'dan gelen Türk tacirlerinin zarar ve ziyanları ödediğini bildiren bir mektubu var ise de bu mektu-bun sureti yoktur.

Görüldüğü ki Türkiye - İngil-tere dostluğu çok eski zaman-larda başlamış ve en civvili vakitlerde Türkiye Akdenizde dolaşan İngiliz gemilerinin en hakiki ve en ciddi bir koruyucu olmuştur.

Mahzenler tetkik edilecek ol-lursa İngiltere hükümdarları ile Türkiye padişahları arasında, hemen her devirde bir çok mektuplar teati edildiği ve müteka-bilen birbirlerine bir çok hedi-yeler gönderdikleri anlaşılacaktır.

Küçük bir himmet tarihin ka-ranlık kalmış bu noktalarını da halle yardım eder.

RİZA ÇAVDARLI

Asker gözü ile...

Şimdi İngiltere Suriye'yi Petrolsüz bırakacaktır

Suriye'ye yerleşmek isteyen Alman hava kuvvetleri için bu büyük bir darbedir

Yazan: Sabık Bükreş Ateşemiliterimiz

Suriye meselesi: Tahmin ettiğimiz ve hile İngilizler Girit adasından tama-mile çıkmadan evvel Bağdat ka-pıları önünde Iraklıları mütare-keye mecbur etmekle Bağdada girmiş oldular. Fakat Irak ha-rekâtının bu şekilde sür'atle ne-ticelenmesine rağmen Orta şark ta Mihver istila tehlikesi henüz izale edilmiş değildir.

Almanlar Suriye hava mey-danlarına yerleşmiş bulunuyor-lar.. Girit harbi bitmiş sayıla-cağından Almanlar hava kuv-vetlerini Suriye istikametinde ve bölgesinde kullanabilecek serbesti kazanmışlardır. Mahut Alman seyyahları da Suriyeye akınlarına devam etmektedir-ler. Almanların Suriyede yer-leşmesi, hem Kıbrıs adasının müdafaası ve hem de Mısır ve Hindistan istikametlerini kapat-mak bakımından İngilizler için tehlikelidir.

Bundan başka Suriye Şarki Akdeniz hakimiyeti ve Türkiye ile iktisadi ve askerî münase-betlerini idame için İngiltereye lâzımdır. Almanlar Mısır ve Süveyş kanalını bir kıskaç ta-aruzu yapmak istediklerine gö-re şark ucu Libya gölünde Tob-ruk kalesi ve garp ucu da Suri-yedir. Tobruk kalesini zapta çalışacaklarını dünkü yazımı-z-da tetkik etmiştik.

Suriyeye gelince, gazetemizin 3 Mayıs 1941 tarihli nüshasında intişar eden askerî makalemiz-de şu mütealede bulunmuştuk: «İrak harbinin hakiki sebep-lerine gelince, Süveyş kanalına ve Irak petrol münakasasına doğ-ru muhtemel bir istila hareketi-ne karşı İngilterenin hazırlıklı bulunmamasından ibarettir. Irak-tan sonra İngiltereyi Suriye ve Filistin sahillere alâkadâr eder. Suriyenin işgali Orta şarkı Ak-deniz havzasında İngilterenin sevkülceyi vaziyetini sağlam-

luğa binaen tahrir kılındı.» der.

Buna Birinci Şarl'ın derâkap cevap verdiği ve Hindistan'dan gelen Türk tacirlerinin zarar ve ziyanları ödediğini bildiren bir mektubu var ise de bu mektu-bun sureti yoktur.

Görüldüğü ki Türkiye - İngil-tere dostluğu çok eski zaman-larda başlamış ve en civvili vakitlerde Türkiye Akdenizde dolaşan İngiliz gemilerinin en hakiki ve en ciddi bir koruyucu olmuştur.

Mahzenler tetkik edilecek ol-lursa İngiltere hükümdarları ile Türkiye padişahları arasında, hemen her devirde bir çok mektuplar teati edildiği ve müteka-bilen birbirlerine bir çok hedi-yeler gönderdikleri anlaşılacaktır.

Küçük bir himmet tarihin ka-ranlık kalmış bu noktalarını da halle yardım eder.

RİZA ÇAVDARLI

Asker gözü ile...

Şimdi İngiltere Suriye'yi Petrolsüz bırakacaktır

Suriye'ye yerleşmek isteyen Alman hava kuvvetleri için bu büyük bir darbedir

Yazan: Sabık Bükreş Ateşemiliterimiz

Suriye meselesi: Tahmin ettiğimiz ve hile İngilizler Girit adasından tama-mile çıkmadan evvel Bağdat ka-pıları önünde Iraklıları mütare-keye mecbur etmekle Bağdada girmiş oldular. Fakat Irak ha-rekâtının bu şekilde sür'atle ne-ticelenmesine rağmen Orta şark ta Mihver istila tehlikesi henüz izale edilmiş değildir.

Almanlar Suriye hava mey-danlarına yerleşmiş bulunuyor-lar.. Girit harbi bitmiş sayıla-cağından Almanlar hava kuv-vetlerini Suriye istikametinde ve bölgesinde kullanabilecek serbesti kazanmışlardır. Mahut Alman seyyahları da Suriyeye akınlarına devam etmektedir-ler. Almanların Suriyede yer-leşmesi, hem Kıbrıs adasının müdafaası ve hem de Mısır ve Hindistan istikametlerini kapat-mak bakımından İngilizler için tehlikelidir.

Bundan başka Suriye Şarki Akdeniz hakimiyeti ve Türkiye ile iktisadi ve askerî münase-betlerini idame için İngiltereye lâzımdır. Almanlar Mısır ve Süveyş kanalını bir kıskaç ta-aruzu yapmak istediklerine gö-re şark ucu Libya gölünde Tob-ruk kalesi ve garp ucu da Suri-yedir. Tobruk kalesini zapta çalışacaklarını dünkü yazımı-z-da tetkik etmiştik.

Suriyeye gelince, gazetemizin 3 Mayıs 1941 tarihli nüshasında intişar eden askerî makalemiz-de şu mütealede bulunmuştuk: «İrak harbinin hakiki sebep-lerine gelince, Süveyş kanalına ve Irak petrol münakasasına doğ-ru muhtemel bir istila hareketi-ne karşı İngilterenin hazırlıklı bulunmamasından ibarettir. Irak-tan sonra İngiltereyi Suriye ve Filistin sahillere alâkadâr eder. Suriyenin işgali Orta şarkı Ak-deniz havzasında İngilterenin sevkülceyi vaziyetini sağlam-

luğa binaen tahrir kılındı.» der.

Buna Birinci Şarl'ın derâkap cevap verdiği ve Hindistan'dan gelen Türk tacirlerinin zarar ve ziyanları ödediğini bildiren bir mektubu var ise de bu mektu-bun sureti yoktur.

Görüldüğü ki Türkiye - İngil-tere dostluğu çok eski zaman-larda başlamış ve en civvili vakitlerde Türkiye Akdenizde dolaşan İngiliz gemilerinin en hakiki ve en ciddi bir koruyucu olmuştur.

Mahzenler tetkik edilecek ol-lursa İngiltere hükümdarları ile Türkiye padişahları arasında, hemen her devirde bir çok mektuplar teati edildiği ve müteka-bilen birbirlerine bir çok hedi-yeler gönderdikleri anlaşılacaktır.

Küçük bir himmet tarihin ka-ranlık kalmış bu noktalarını da halle yardım eder.

RİZA ÇAVDARLI

Asker gözü ile...

Şimdi İngiltere Suriye'yi Petrolsüz bırakacaktır

Suriye'ye yerleşmek isteyen Alman hava kuvvetleri için bu büyük bir darbedir

Yazan: Sabık Bükreş Ateşemiliterimiz

Suriye meselesi: Tahmin ettiğimiz ve hile İngilizler Girit adasından tama-mile çıkmadan evvel Bağdat ka-pıları önünde Iraklıları mütare-keye mecbur etmekle Bağdada girmiş oldular. Fakat Irak ha-rekâtının bu şekilde sür'atle ne-ticelenmesine rağmen Orta şark ta Mihver istila tehlikesi henüz izale edilmiş değildir.

Almanlar Suriye hava mey-danlarına yerleşmiş bulunuyor-lar.. Girit harbi bitmiş sayıla-cağından Almanlar hava kuv-vetlerini Suriye istikametinde ve bölgesinde kullanabilecek serbesti kazanmışlardır. Mahut Alman seyyahları da Suriyeye akınlarına devam etmektedir-ler. Almanların Suriyede yer-leşmesi, hem Kıbrıs adasının müdafaası ve hem de Mısır ve Hindistan istikametlerini kapat-mak bakımından İngilizler için tehlikelidir.

Bundan başka Suriye Şarki Akdeniz hakimiyeti ve Türkiye ile iktisadi ve askerî münase-betlerini idame için İngiltereye lâzımdır. Almanlar Mısır ve Süveyş kanalını bir kıskaç ta-aruzu yapmak istediklerine gö-re şark ucu Libya gölünde Tob-ruk kalesi ve garp ucu da Suri-yedir. Tobruk kalesini zapta çalışacaklarını dünkü yazımı-z-da tetkik etmiştik.

Suriyeye gelince, gazetemizin 3 Mayıs 1941 tarihli nüshasında intişar eden askerî makalemiz-de şu mütealede bulunmuştuk: «İrak harbinin hakiki sebep-lerine gelince, Süveyş kanalına ve Irak petrol münakasasına doğ-ru muhtemel bir istila hareketi-ne karşı İngilterenin hazırlıklı bulunmamasından ibarettir. Irak-tan sonra İngiltereyi Suriye ve Filistin sahillere alâkadâr eder. Suriyenin işgali Orta şarkı Ak-deniz havzasında İngilterenin sevkülceyi vaziyetini sağlam-

luğa binaen tahrir kılındı.» der.

Buna Birinci Şarl'ın derâkap cevap verdiği ve Hindistan'dan gelen Türk tacirlerinin zarar ve ziyanları ödediğini bildiren bir mektubu var ise de bu mektu-bun sureti yoktur.

Görüldüğü ki Türkiye - İngil-tere dostluğu çok eski zaman-larda başlamış ve en civvili vakitlerde Türkiye Akdenizde dolaşan İngiliz gemilerinin en hakiki ve en ciddi bir koruyucu olmuştur.

Mahzenler tetkik edilecek ol-lursa İngiltere hükümdarları ile Türkiye padişahları arasında, hemen her devirde bir çok mektuplar teati edildiği ve müteka-bilen birbirlerine bir çok hedi-yeler gönderdikleri anlaşılacaktır.

Küçük bir himmet tarihin ka-ranlık kalmış bu noktalarını da halle yardım eder.

RİZA ÇAVDARLI

Asker gözü ile...

Şimdi İngiltere Suriye'yi Petrolsüz bırakacaktır

Suriye'ye yerleşmek isteyen Alman hava kuvvetleri için bu büyük bir darbedir

Yazan: Sabık Bükreş Ateşemiliterimiz

Suriye meselesi: Tahmin ettiğimiz ve hile İngilizler Girit adasından tama-mile çıkmadan evvel Bağdat ka-pıları önünde Iraklıları mütare-keye mecbur etmekle Bağdada girmiş oldular. Fakat Irak ha-rekâtının bu şekilde sür'atle ne-ticelenmesine rağmen Orta şark ta Mihver istila tehlikesi henüz izale edilmiş değildir.

Almanlar Suriye hava mey-danlarına yerleşmiş bulunuyor-lar.. Girit harbi bitmiş sayıla-cağından Almanlar hava kuv-vetlerini Suriye istikametinde ve bölgesinde kullanabilecek serbesti kazanmışlardır. Mahut Alman seyyahları da Suriyeye akınlarına devam etmektedir-ler. Almanların Suriyede yer-leşmesi, hem Kıbrıs adasının müdafaası ve hem de Mısır ve Hindistan istikametlerini kapat-mak bakımından İngilizler için tehlikelidir.

Bundan başka Suriye Şarki Akdeniz hakimiyeti ve Türkiye ile iktisadi ve askerî münase-betlerini idame için İngiltereye lâzımdır. Almanlar Mısır ve Süveyş kanalını bir kıskaç ta-aruzu yapmak istediklerine gö-re şark ucu Libya gölünde Tob-ruk kalesi ve garp ucu da Suri-yedir. Tobruk kalesini zapta çalışacaklarını dünkü yazımı-z-da tetkik etmiştik.

Suriyeye gelince, gazetemizin 3 Mayıs 1941 tarihli nüshasında intişar eden askerî makalemiz-de şu mütealede bulunmuştuk: «İrak harbinin hakiki sebep-lerine gelince, Süveyş kanalına ve Irak petrol münakasasına doğ-ru muhtemel bir istila hareketi-ne karşı İngilterenin hazırlıklı bulunmamasından ibarettir. Irak-tan sonra İngiltereyi Suriye ve Filistin sahillere alâkadâr eder. Suriyenin işgali Orta şarkı Ak-deniz havzasında İngilterenin sevkülceyi vaziyetini sağlam-

luğa binaen tahrir kılındı.» der.

Buna Birinci Şarl'ın derâkap cevap verdiği ve Hindistan'dan gelen Türk tacirlerinin zarar ve ziyanları ödediğini bildiren bir mektubu var ise de bu mektu-bun sureti yoktur.

Görüldüğü ki Türkiye - İngil-tere dostluğu çok eski zaman-larda başlamış ve en civvili vakitlerde Türkiye Akdenizde dolaşan İngiliz gemilerinin en hakiki ve en ciddi bir koruyucu olmuştur.

Mahzenler tetkik edilecek ol-lursa İngiltere hükümdarları ile Türkiye padişahları arasında, hemen her devirde bir çok mektuplar teati edildiği ve müteka-bilen birbirlerine bir çok hedi-yeler gönderdikleri anlaşılacaktır.

Küçük bir himmet tarihin ka-ranlık kalmış bu noktalarını da halle yardım eder.

RİZA ÇAVDARLI

Asker gözü ile...

Şimdi İngiltere Suriye'yi Petrolsüz bırakacaktır

Suriye'ye yerleşmek isteyen Alman hava kuvvetleri için bu büyük bir darbedir

Yazan: Sabık Bükreş Ateşemiliterimiz

Suriye meselesi: Tahmin ettiğimiz ve hile İngilizler Girit adasından tama-mile çıkmadan evvel Bağdat ka-pıları önünde Iraklıları mütare-keye mecbur etmekle Bağdada girmiş oldular. Fakat Irak ha-rekâtının bu şekilde sür'atle ne-ticelenmesine rağmen Orta şark ta Mihver istila tehlikesi henüz izale edilmiş değildir.

Almanlar Suriye hava mey-danlarına yerleşmiş bulunuyor-lar.. Girit harbi bitmiş sayıla-cağından Almanlar hava kuv-vetlerini Suriye istikametinde ve bölgesinde kullanabilecek serbesti kazanmışlardır. Mahut Alman seyyahları da Suriyeye akınlarına devam etmektedir-ler. Almanların Suriyede yer-leşmesi, hem Kıbrıs adasının müdafaası ve hem de Mısır ve Hindistan istikametlerini kapat-mak bakımından İngilizler için tehlikelidir.

Bundan başka Suriye Şarki Akdeniz hakimiyeti ve Türkiye ile iktisadi ve askerî münase-betlerini idame için İngiltereye lâzımdır. Almanlar Mısır ve Süveyş kanalını bir kıskaç ta-aruzu yapmak istediklerine gö-re şark ucu Libya gölünde Tob-ruk kalesi ve garp ucu da Suri-yedir. Tobruk kalesini zapta çalışacaklarını dünkü yazımı-z-da tetkik etmiştik.

Suriyeye gelince, gazetemizin 3 Mayıs 1941 tarihli nüshasında intişar eden askerî makalemiz-de şu mütealede bulunmuştuk: «İrak harbinin hakiki sebep-lerine gelince, Süveyş kanalına ve Irak petrol münakasasına doğ-ru muhtemel bir istila hareketi-ne karşı İngilterenin hazırlıklı bulunmamasından ibarettir. Irak-tan sonra İngiltereyi Suriye ve Filistin sahillere alâkadâr eder. Suriyenin işgali Orta şarkı Ak-deniz havzasında İngilterenin sevkülceyi vaziyetini sağlam-

luğa binaen tahrir kılındı.» der.

Buna Birinci Şarl'ın derâkap cevap verdiği ve Hindistan'dan gelen Türk tacirlerinin zarar ve ziyanları ödediğini bildiren bir mektubu var ise de bu mektu-bun sureti yoktur.

Görüldüğü ki Türkiye - İngil-tere dostluğu çok eski zaman-larda başlamış ve en civvili vakitlerde Türkiye Akdenizde dolaşan İngiliz gemilerinin en hakiki ve en ciddi bir koruyucu olmuştur.

Mahzenler tetkik edilecek ol-lursa İngiltere hükümdarları ile Türkiye padişahları arasında, hemen her devirde bir çok mektuplar teati edildiği ve müteka-bilen birbirlerine bir çok hedi-yeler gönderdikleri anlaşılacaktır.

Küçük bir himmet tarihin ka-ranlık kalmış bu noktalarını da halle yardım eder.

RİZA ÇAVDARLI

Asker gözü ile...

Şimdi İngiltere Suriye'yi Petrolsüz bırakacaktır

Suriye'ye yerleşmek isteyen Alman hava kuvvetleri için bu büyük bir darbedir

Yazan: Sabık Bükreş Ateşemiliterimiz

Suriye meselesi: Tahmin ettiğimiz ve hile İngilizler Girit adasından tama-mile çıkmadan evvel Bağdat ka-pıları önünde Iraklıları mütare-keye mecbur etmekle Bağdada girmiş oldular. Fakat Irak ha-rekâtının bu şekilde sür'atle ne-ticelenmesine rağmen Orta şark ta Mihver istila tehlikesi henüz izale edilmiş değildir.

Almanlar Suriye hava mey-danlarına yerleşmiş bulunuyor-lar.. Girit harbi bitmiş sayıla-cağından Almanlar hava kuv-vetlerini Suriye istikametinde ve bölgesinde kullanabilecek serbesti kazanmışlardır. Mahut Alman seyyahları da Suriyeye akınlarına devam etmektedir-ler. Almanların Suriyede yer-leşmesi, hem Kıbrıs adasının müdafaası ve hem de Mısır ve Hindistan istikametlerini kapat-mak bakımından İngilizler için tehlikelidir.

Bundan başka Suriye Şarki Akdeniz hakimiyeti ve Türkiye ile iktisadi ve askerî münase-betlerini idame için İngiltereye lâzımdır. Almanlar Mısır ve Süveyş kanalını bir kıskaç ta-aruzu yapmak istediklerine gö-re şark ucu Libya gölünde Tob-ruk kalesi ve garp ucu da Suri-yedir. Tobruk kalesini zapta çalışacaklarını dünkü yazımı-z-da tetkik etmiştik.

Suriyeye gelince, gazetemizin 3 Mayıs 1941 tarihli nüshasında intişar eden askerî makalemiz-de şu mütealede bulunmuştuk: «İrak harbinin hakiki sebep-lerine gelince, Süveyş kanalına ve Irak petrol münakasasına doğ-ru muhtemel bir istila hareketi-ne karşı İngilterenin hazırlıklı bulunmamasından ibarettir. Irak-tan sonra İngiltereyi Suriye ve Filistin sahillere alâkadâr eder. Suriyenin işgali Orta şarkı Ak-deniz havzasında İngilterenin sevkülceyi vaziyetini sağlam-

luğa binaen tahrir kılındı.» der.

Buna Birinci Şarl'ın derâkap cevap verdiği ve Hindistan'dan gelen Türk tacirlerinin zarar ve ziyanları ödediğini bildiren bir mektubu var ise de bu mektu-bun sureti yoktur.

Görüldüğü ki Türkiye - İngil-tere dostluğu çok eski zaman-larda başlamış ve en civvili vakitlerde Türkiye Akdenizde dolaşan İngiliz gemilerinin en hakiki ve en ciddi bir koruyucu olmuştur.

Mahzenler tetkik edilecek ol-lursa İngiltere hükümdarları ile Türkiye padişahları arasında, hemen her devirde bir çok mektuplar teati edildiği ve müteka-bilen birbirlerine bir çok hedi-yeler gönderdikleri anlaşılacaktır.

Küçük bir himmet tarihin ka-ranlık kalmış bu noktalarını da halle yardım eder.

RİZA ÇAVDARLI

Asker gözü ile...

Şimdi İngiltere Suriye'yi Petrolsüz bırakacaktır

Suriye'ye yerleşmek isteyen Alman hava kuvvetleri için bu büyük bir darbedir

Yazan: Sabık Bükreş Ateşemiliterimiz

Küçük Haberler

★ Kauçuk fabrikatörleri sanayi birliğinde toplanarak ken di işlerini tedvin etmek üzere bir encümen kurmuşlardır.

★ Üsküdar'da ağılımsına karar verilen Asri Kahve gibi, Kabataş'ta da bir kahve açılma sı düşünülmektedir.

★ Beyazıt'taki İnkılâp müzesinin etrafındaki duvarın yıkılmasına yakında başlanacak ve müzenin etrafı park haline getirilecektir.

★ Sofya elçiliği ikinci kâğıtlığına Ziya Tepedelen tayin edilmiştir.

★ Üsküdar'da Ümraniye köyünde ve Şişli'de iki halk hamamı açılacaktır.

★ Yalova'ya yeniden 30 elektrik lambası konacaktır.

★ İstanbul vilayetine bağlı kazalarda yapılmasına karar verilen siperlerin yerleri tespit edilmiş ve hazırlanan rapor seferberlik müdürlüğüne gönderilmiştir.

★ Fiyat mürekabe kursları yarın açılacaktır. Kurslarda ders verecek hocalar şunlar: Dr. Muhsin Bağ, Fethi Sezai, Raşit, Sırrı, İffet Halim.

★ Vali ve Belediye Reisi dün muhtelif semtlerdeki yolları tefit etmiştir.

★ Göksu deresinin temizlenmesine karar verilmiştir. Ameliyata yakında başlanacak ve yeni bir köprü yapılacaktır.

★ Belediye yapılacak yollar için daimi encümenin 90 bin liralık yeni bir tahsisat almıştır.

★ Trakyanın her tarafında bütün mandıralar faaliyete geçmiştir.

★ Bu yıl ekilen pancar miktarı 43 bin hektarı geçmiştir.

★ Önümüzdeki Perşembe günü Profesör Halide Edip Türk kadınlarına memleket müdafaası hakkında bir konferans verecektir. Konferansı nerede verileceği henüz belli değildir.

★ Eyüp - Edirnekapi yol inşaatı tamamlanmıştır. Eyüp - Rami şosesinin de yapılmasına başlanmıştır.

★ Dost İran 1941 İzmir fuarına iştirak edecektir. Fuarı İran hesabına hususi bir pavilyon yaptırılacaktır.

★ Dün 36 esnaf ve 44 şoför muhtelif beledi cezalarına çarptırılmıştır.

BUZ SATIŞI BAŞLIYOR

Buz müteahhidi belediyeye müraacaat ederek teminatını yatırmıştır. Yakında faaliyete geçecektir. Müteahhit muhtelif kazalarda kurulacak olan diğer şubeleri de tesbit etmiştir. Buzum satışına önümüzdeki hafta başlayacaktır.

Yol üzerinde gördüğün asker ölüsüne gence o intihar etmiştir. Üzerinde bulunan mektuptaki şu sözler de bunu gösteriyor: «Lütfen ben kendimi öldürmedim, Allah ısmarladı. Benim için dua et. Ölümden önce mesul değildim.»

Bunun için, artık bu sözleri bırak. Şüphelerini kendine sakla, kimseye bir şey söyleme. Hatta Lütfi bile, Löblan itibarlı bir adamdır. Zengindir, ne de olsa biz hak kazanamayız. İnsan kendisinden kuvvetli olanla uğraşma mahdudur.

Tereza, cevap vermedi, sustu, ve şüphelerini kimseye söylemedi.

— 5 —

DÜĞÜN

(Piyer Bil) de düğün vardı. Lokanta baştan başa çam dallarıyla, çiçeklerle süslenmişti. Gökyüzü bir genç çehresi gibi saf ve temizdi. Kır çiçekleri, güneşin can veren hararetiyle açılıyor, büyüyor, güzellikleriyle gözü ve kalbi çekiyordu.

Öğle başlarken, Piyer Bile doğru bir insan akını başladı. Halk, bayramlık elbiselerini giymişler, şifonilerle...

Önlerinde gayda ve davullarla millî havalar çalıyorlardı. Sarı saçları dağlarda sonsuz akisler...

ASKERLİK İŞLERİ

Yedek Subaylar için

Yedek subay yoklama günleri aşağıda yazıldığı ve hile sınıf ve rütbe sırası takip edecektir:

- 1) 2 Haziran 941 günü General, kurmay, piyade albaylar.
- 2) 3-4 Haziran günü Tabip, diş tabibi, eczacı, veteriner, kimyager subaylar;
- 3) 5-6 Haziran 941 günü le-vazım, istihkâm, muhabere, süvari her rütbeden;
- 4) 7 Haziran topçu, ölçme, ı-sıldak, büyük, küçük rütbeli subaylar;
- 5) 9 Haziran 941 günü jandarma, harp sanayii, büyük küçük rütbeli subaylar;
- 6) 10 Haziran 941 günü nakliye, otomobil küçük büyük rütbeli subaylar;
- 7) 11-12 Haziran 941 günü deniz, demiryolu, hava, harita her rütbeden subaylar;
- 8) 13 Haziran 941 günü hesap memuru, ve muamele memurları;
- 9) 14 Haziran 941 günü askeri hâkim ve müşavir, müzika, imamlar, esnafatı askeriye;
- 10) 16 Haziran 941 günü piyade yarbay, binbaşı, yüzbaşı;
- 11) 17, 18, 19, 20 Haziran 941 günü piyade üstgömen, teğmen, astgömenler;
- 12) 21, 23, 24, 25, 26, 27, 28 Haziran 941 günü; herhangi bir sebepten dolayı yoklamaya gelmeyen subaylar. (7178)

Haziran maaşı

Tevziata Pazartesi başlanacak

Bugün 1940 senesinin son günü münasebetle ekseri Belediye ve Maliye şubelerinde öğleden sonra tatil olmasına rağmen aksama kadar çalışmışlar ve hesaplardan, vergilerden 1941 mali yılına az devir bırakılmıştır.

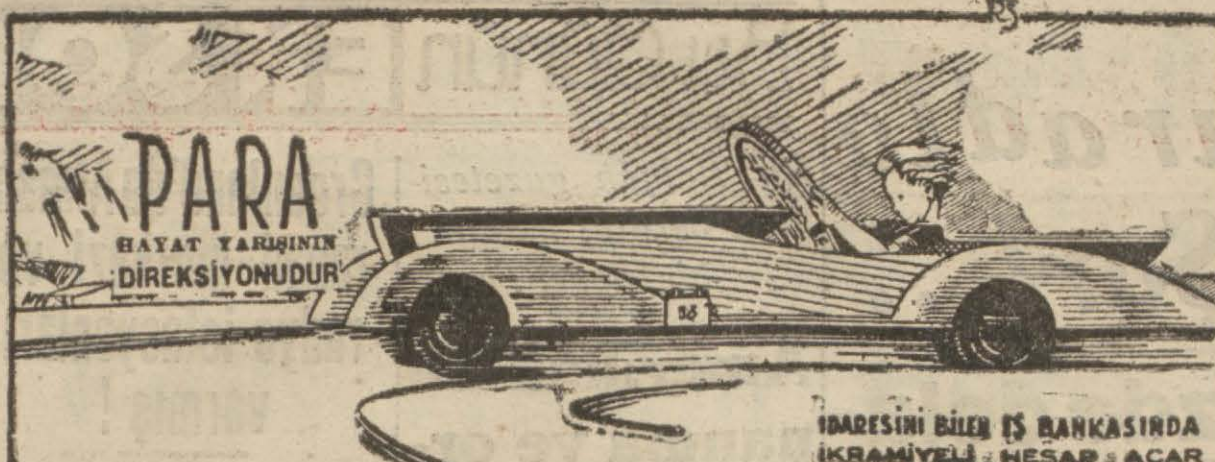
Yeni kadrolar ve Haziran maaşının tediyesi için bugün öğle ve kadar Defterdarlığa henüz bir malumat gelmemiştir. Pazartesi günü emrin verileceği ve o gün tediyata başlanacağı anlaşılmaktadır. Ücretlilerin istihkakları verilmiştir.

VALİYİ ZİYARET

Ticaret Vekâleti işe müdürü umumî vekili Faruk Sunter dün valiyi ziyaret etmiş, fiyat mürekabe heyetine alınacak memurlar hakkında izahat vermiştir.

YAZ TARİFELERİ

Devlet Demiryollarının Anadolu ve banliyö hattına ait yeni tarifenin bugünden itibaren tatbiki başlanmıştır. Yeni tarife, Anadolu'ya ve şehrin Anadolu yakasına geçmeden hal-kın ihtiyaçlarına göre yapılmıştır.

T. İŞ BANKASI

Küçük Tasarruf Hesapları

1941 İKRAMIYE PLANI

KEŞİDELER: 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağustos, 3 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır.

1941 İkramiyeleri

1 adet 2000 Liralık	= 2000.-
3 » 1000 »	= 3000.-
2 » 750 »	= 1500.-
4 » 500 »	= 2000.-
8 » 250 »	= 2000.-
35 » 100 »	= 3500.-
80 » 50 »	= 4000.-
300 » 20 »	= 6000.-

Enson Havadis

Abone Şartları: Türkiye Hariç	İçin	İçin
	Kr.	Kr.
Senelik	1000	1700
Altı aylık	550	1000
Üç aylık	275	550
Aylık	100	

Damga Resmi

Kanununda yapılan son tadilat

Defterdar Şevket Adalan değişiklikleri izah etti

7 — Damga resmi kanunun 11 inci maddesinin 49, 61, 66 ve 78 numaralı fıkralarında yazılı beyanname, ruhsatname, resmi daire ve müesseselerin makbuz ve ihra senetleri, posta ve telgraf makbuzları, resmi kayıt ve karar suretleri ve memurin sicil cüzdanları nın damga resimlerine % 50 zam yapılmıştır.

8 — 13 üncü maddenin 2, 4 ve 5 numaralı fıkralarında yazılı mukavelenameler, sipariş kabul mektupları, bu mahiyette yazılan telgrafların ticaret hanelerde kalan nüshaları, akreditifler ve mütedavil veya ticari evrak ve senetlerin damga resimleri binde ikiye ve 8 numaralı fıkrasında yazılı her türlü ihale kararlarının damga resmi de bin kuruştan altmış paraya çıkarılmıştır.

9 — Bu zamlar 1 Haziran 941 tarihinden mütberdir.

İstanbul Defterdarlığından :

1. — Şeker ve Glikozdan alınan İstihlak vergisinin artırılması na dair olan kanun 31/5/941 tarihinde nesredilmiştir.

2. — Bu kanunla
A) Glikozun alım ve satımı ile istihlak edenler,
B) Glikozu imalatında iptidai veya tali madde olarak kullanan snai müesseseler.

Kanunun nesredildiği günün yani 31/5/941 Cumartesi gününün sabahında ticarethane, mağaza, depo, ambar, fabrika ve imalâthanelerinde, şube, acente ve komisyoncuları nezdinde ve sair yerlerde bulunan stokların cins, miktar ve sikketini ve bulundukları yerleri gösterir bir beyannameyi kanunun nesredildiği günü takip eden günün akşamına kadar bağlı oldukları varidat dairesine verneğe mecburdurlar. Ancak kanunun nesri takip eden gün pazar gününe tesadüf ettiği cihetle beyannamenin 2/6/941 tarihine müsadif Pazartesi günü akşamına kadar Galata Balıkpazarında Muamele ve İstihlak vergileri Merkez Tahakkuk Şubesi Şefliğine, Beykoz, Sarıyer, Bakırköy ve Adalar kazalardaki mükellefterin de bu kazalar Malmüdürlüklerine tevdi edilmesi lazımdır.

3. — Glikozu imalatında iptidai veya tali madde olarak kullanan snai müesseselerden maksat, bu maddelerden çikolata, tahin helvası, lokum, fundan, şekerleme, karamelâ, akide şekeri, bonbon, marmelât, reçel ve emsali maddeleri imal edenlerdir. Snai müessese tabiri de 3843 numaralı Muamele vergisi kanununun Beşinci maddesinde tarif edilen müesseseleri ifade eder.

4. — 31/5/941 gününün sabahında ellerinde yüz kilodan az glikoz bulunanlar beyanname verneğe mecbur değildirler.

5. — Müddeti içinde beyanname vermeyen veya mevcutlarını beyannamelerinde noksan gösterenlere beyannamesi verilmeyen veya noksan gösterilen mevad için tarholunacak vergi, beş kat fazlasile tahsil edilecektir.

Alâkadarlarca bilinmek üzere ilân olunur.

4248

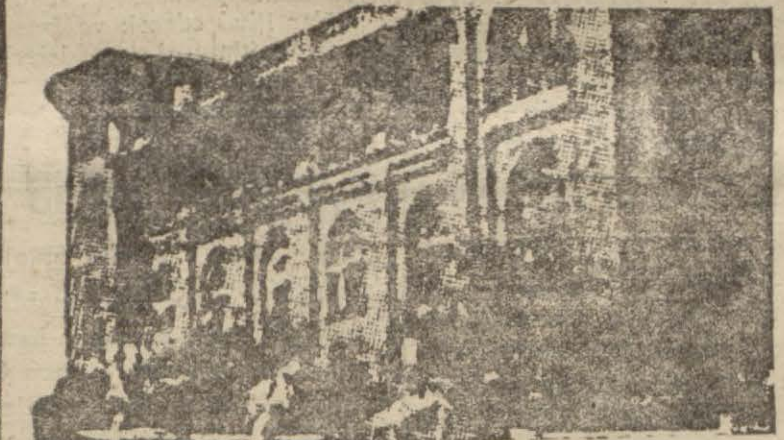
Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası

Kuruluş Tarihi: 1888. — Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve Ajans adedi: 265

Zirai ve Ticari her nevi banka muameleleri.

Para biriktirenlere 28.800 Lira İkramiye veriyor

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara denede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki pl.na göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 adet 1.000 Liralık	4.000 Lr.	100 adet 50 Liralık	5.000 Lira
4 » 500 »	2.000 »	120 » 40 »	4.800 »
4 » 250 »	1.000 »	160 » 20 »	3.200 »
40 » 100 »	4.000 »		

DIKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 lira, dan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kuralar senede 4 defa 11 Eylül, 11 Birincikanun, 11 Mart ve 11 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

sırlıklı şarap içerlerdi.

Jan, Marteni çok severdi. Lokantanın bir batakhanesi, sahibinin de yaman bir katil olduğunu kendisine söylöseslerdi, buna kat'iyen inanmaz, hattâ güf. kakkahalar savurarak:

Cevap verirdi: — Haydi budalalar! Böyle saçma lâf mı olur?

Lokantaya girer girmez: — Nasılsın baba Marten?.. Dedi. İyi misin. Karın, çocuklar ne âlemde?

— Çok şükür, iyiyiz. Ya sen nasılsın? — Ben de iyi gibiyim. — Gibiyim de ne demek? — Bu yıl işlerim biraz bozuk gitti de, onun için «gibiyim!» diyorum.

Sonra, bir köşede hafif hafif horluyarak şekerleme yapan Fatise seslendi: — Heyyyy; kara biber! Bize şarap getir.

Fetis gözlerini uğuşturmuş, şuştura kalktı. Bir müddet öyle gözleri kapalı durdu.

Jan: — Kendine gel, Fetis, dedi. A-yakta uyuyorsun.

— Vakit epey oldu. Uyku zamanı.

Cebinden kapakları pırlanta mineli altın bir saat çıkardı: — O kadar geç değil canım. Da-

İstanbul Defterdarlığından:

1. — Fevkalâde vaziyet dolayısıyla bazı vergi ve resimlere zam yapılmasına dair olan 3828 sayılı ve 17/5/940 tarihli kanuna ek kanun 31/5/1941 tarihinde nesredilmiştir.

2. — Bu kanunla aşağıda 3 numaralı bendin A, B, C fıkralarında yazılı Maddeler muamele vergisine ve E fıkrasındaki maddeler İstihlak vergisine tâbi tutulmuş ve F, G, H fıkralarındaki maddelerin İstihlak vergileri de artırılmıştır. Bu maddelerin:

A) Alım ve satımı ile istihlak edenler,
B) Bu maddeleri imalatında iptidai veya tali madde olarak kullanan snai müesseseler.

Bu maddelerden kanunun nesredildiği günün yani 31/5/941 Cumartesi gününün sabahında ticarethane, mağaza, fabrika, imalâthane, ambar ve depolarında şube, acente ve komisyoncuları nezdinde veya sair yerlerde bulunan stokların cinsini, miktarını, sikketini ve bulundukları yerleri bu ilân yapıldıgının ertesi gününden itibaren üç gün zarfında bir beyanname ile Galata Balıkpazarında Muamele ve İstihlak vergileri Merkez Tahakkuk Şefliğine, Beykoz, Sarıyer, Bakırköy ve Adalar kazalardaki mükellefterin de bu kazalar Malmüdürlüklerine bildirmeğe mecburdurlar. (Bunlardan snai müesseseler kanunun nesri tarihinde imali tekemmül etmemiş halde bulunan mevaddı beyannamelerine iptidai madde halinde miktar ve sikketlerine göre dercedilecektir.)

3. — Beyanname ile bildirilecek maddeler aşağıda gösterilmiştir:
A) Kepek,
B) Yerli nebatî mahsullerin tasir ve tasfiyesinden istihsal olunan yağlar (Zeytinyağı, susamyağı, ayçiçeği yağı, rapisa, keten, bezir ve saire yağları gibi),

C) Şekerden memleket içinde imâl olunan maddeler (Lokum, akide şekeri, bonbon, karamelâ, reçel, marmelât, fundan, jile şekeri, şekerleme, şurup ve emsali, terkinde % 50 den fazla şekeri maddeler) olup şimdiye kadar muamele vergisinden muaf bulunan maddeler (Tahin helvası beyanname ile ihbar mecburiyetine tâbi değildir),
D) Lâstik çizme, şoson, kalos, ökçe,
E) Gümrük ithalat tarifisinin 469/A, B pozisyonlarına giren her nevi çimento,

F) Gümrük ithalat tarifisinin 129/B, 132/B pozisyonlarına giren sunî ipek ve sunî ipek ipliği,
G) Her nevi kahve (Gümrük tarife numarası 208),
H) Her nevi çay (Gümrük tarife numarası 213).

4. — Yukarıda 2 numaralı bentte yazılı şahıs ve müesseselerden kanunun nesri gününün sabahında kepek, yağ, şeker mevcudu yüz kilodan, lâstik ökçe, şoson, kalos, çizme, sunî ipek ve sunî ipek ipliği, kahve ve çay mevcudu onar kilodan, çimento mevcudu 500 kilodan az olanlarla 3843 sayılı Muamele vergisi kanununun aşağıda 5 numaralı bentte yazılı 11 ve 12 inci maddeleri mucibince Muamele vergisinden muaf bulunanlar beyanname vermek mecburiyetine tâbi değildirler.

5. — 3843 sayılı Muamele vergisi kanununun 11 inci maddesi mucibince Muamele vergisinden muaf olanlar aynı evde ikamet eden ailesi efradı ile birlikte münhasıran ikametgâh dahilinde icra edilmek ve muharrik kuvvet kullanılmamak ve hariçten alacağı işçi beşi gememek şartile iplik, havlu, örtü, çorap ve mensucat gibi örgü ve dokuma işlerle dantelâ ve nakış işleri, hasırılık ve sepetçilik muameleleri, ip ve urgan imalatı ile istihlak edenlerdir.

Mezkûr kanunun 12 inci maddesiyle muamele vergisinden muaf tutulmuş olanlar da doğrudan doğruya veya bilvasıta yalnız bir müstahiri hesabına imalat yapıpınay ve istihlak ettiği işçi sayısını müessesesi sahibi de (bizzat çalışan çalışmıyan) dahil olmak üzere beşi tevacüf etmiyen ve muharrik kuvvet kullananlarda muharrik kuvveti iki beygiri geçmeyen küçük sanat müesseseleridir. Bu müesseseler, mahallî varidat dailerlerinden verilmiş olan muafiyet karnelerinin haiz olanlardır.

6. — Hususî müskirat âmilleri ile bütün ve müskirat bayileri kanunun nesredildiği 31/5/1941 Cumartesi gününün sabahında ticarethane, mağaza, fabrika, imalâthane, ambar ve depolarında şube ve acenteleri ve komisyoncuları nezdinde bulunan her nevi sigara ve tütün (enfiye ve tönbeke de dahil) ve rakı, konyak, konyak ve likör, şampanya, viski, cin, votka, şaraplarla kibritle ve cakmak taşlarının etiket fiyatlarına göre cins, nevi ve miktarlarını bu ilân yapıldıgının ertesi gününden itibaren üç gün zarfında bir beyanname ile ruhsat tezkeresi alındıkları İnhisarlar idaresine bildirmeğe mecburdurlar.

7. — Kibrit İnhisarı İşletme şirketi acenteleri de kanunun nesri tarihinde ellerinde mevcut kibritlerle cakmak taşlarının miktarını keza bu ilân yapıldıgının ertesi gününden itibaren üç gün içinde bulundukları mahallin İnhisarlar İdaresine bildireceklerdir. (Kibrit İnhisarı İşletme Şirketine ait olup acenteler nezdinde emaneten bulundugu kayı ve vesikalarla tevsih edilen kibritler beyannamelere ithal edilmeyecektir.)

8. — Tuz alım ve satımı ile meşgul olan hakiki ve hükmi şahıslardan bu kanunun nesredildiği 31/5/941 Cumartesi günü sabahı ellerinde iki yüz elli kilodan fazla tuz bulunanlar da o tarihte mağaza, ambar ve depolarında, şube, acente ve komisyoncuları nezdinde ve sair yerlerde bulunan tuzların cins ve miktarlarını ve bulundukları yerleri bu ilân yapıldıgının ertesi gününden itibaren üç gün içinde bir beyanname ile bulundukları mahallin İnhisarlar İdaresine bildireceklerdir.

9. — Bu ilânın yukarıki bentlerinde gerek mahallî Varidat dairesine gerekse İnhisarlar İdaresine verilmesi mecburî olduğu tasrih edilen beyannameleri müddeti içinde vermeyen veya mevcutlarını beyannamelerine noksan geçirenlerden beyannamesini vermedikleri veya noksan bildirdikleri maddelerin vergisi beş kat fazlasile tahsil edilecektir.

Alâkadarlarca bilinmek üzere ilân olunur.

NOT: I. — Verilecek beyannamenin hâk ve silindiden âri olarak makine ile veya mürekkepli kaleme normal eb'addaki kâğıtlara yazılmasına ve aşağıdaki nümuneye göre tanzim edilmesine bilhassa dikkat olunmalıdır.

Beyanname nümunesi

Muamele ve İstihlak Vergileri Merkez Tahakkuk Şefliğine (Veyahut Malmüdürlüğüne)

İsim : İşi : Muvazzah adresi : Beyannamenin verildiği tarih

Mevcut stokların bulundukları mahaller

Mevcut stokların

Cinsi Miktarı Sikketi İZAHAT

Müesseseme ait ticarethane, mağaza, fabrika, imalâthane, ambar, depo, şube acentelerinde komisyoncuların nezdinde ve sair yerlerde kanunun nesri tarihi olan 31/5/941 Cumartesi günü sabahında mevcut bulunan vergisine tâbi maddelerin yukarıda müfredatla gösterilmiş olduğunu bildiririm.

Pul ve Müessesesi sahibinin açık hüviyet ve imzası

II. — Mükelleftelere Muamele ve İstihlak vergilerine müteallik tereddüt edilecek hususât hakkında beyanname verme müddetinin bitiminden evvel Galata Balıkpazarında Muamele ve İstihlak vergileri Müdürlüğü ile Merkez Tahakkuk şubesi Şefliğine ya bizzat veya 41799, 41217, 43399 numaralara telefonla müraacaat etmek suretile iltiza eden izahat alınabilir.

III. — Hususî müskirat âmilleriyle, tütün ve müskirat bayileri, kibrit İnhisarları İşletme şirketi acentelerinin kullanacakları beyannameler İnhisarlar İdaresince tabi ve ihzar edilmiştir. Âmil, bayi ve acentelerin alâkadar semtlerdeki İnhisarlar satış depolarından tedarik etmek suretile bu beyannameleri tanzim ve tevdi etmeleri lazımdır.

4249

ha on.

Altın saat, usta, çirağın gözlerini kamaştırmıştı. İkisinin de gözlerinde kanlı ışıklar tutuştu. Birbirlerine baktılar ve gözleri le konuştular:

Sahip ve Başmuharriri: NİZAMETTİN NAZIF

Nesriyat Direktörü: ŞÜKRÜ SARACIOĞLU

İdarehane: Cağaloğlu, Nuruosmaniye Caddesi No. 36

En Son Havadisın Cinayet ve Macera Tefrikası: 10

KANLI LOKANTA

yapıyordu.

Halkın arasında yavaş adımlarla genç bir kızla, bir delikanlı yürüyorlardı. Bu çift, yeni gelin güveydi: Lütize Piyer Falo.

Usta Marten, lokantanın kapısında bekliyordu. Löblan en yeni elbiselerini giymiş, önüne bem-beyaz bir önlük takmıştı.

Fetis ustasının yanına duruyordu. Başında mavut, kırmızı, allı, morlu bir takke vardı. Bu halle panayır palyaçolarına benziyordu.

Kızlarla karısı, ipeklî elbiseler giymişler, başlarını, göğüslerini çiçeklerle, mücevherlerle süslemişlerdi.

Düğün alayı lokantanın salonuna girdi. Ortada büyük bir sofraya kurulmuştu.

İki yıldanberi âdet olmuştu. Cıvarda yapılan bütün düğünler, nikâh törenleri hep Löblanın lokantasında yapıyordu. Çünkü, madam Löblanın pisirdiği yemeklerin nefaseti, (Midi), (Oveni) şaraplarının bolluğu düğün sahiplerini lokanta salonuna toplayan birinci sebeplerdendi.

Şaraplar içildi, yemekler yenildi.

Çeviren: M. S. Çapanoğlu

di, şarkılar söylendi. Millî havalar oynanmaya başlandı.

Gaydaların bazan tiz, bazan pes nağmelerine ayak uyduranlar arasında gelinle güvey de vardı.

Oyun fasıllarla devam etti. Çalgı ve oyuna devam edilmediği sıralarda, davetliler, kume kumeler toplanarak köye ait dedikodu lar yapıyorlardı.

Löblan'da şarkı söylüyor, oynuyor, sen ve şatır kakkahalarla düğünün neşeli havasına zevkler katıyordu.

Damat çok neşeliydi. Geline gelince sevinç içinde görünmekle beraber, dudaklarında hüznü bir tebessüm çikeleniyordu.

Arada dahiyo, gözlerinin önünde kanlı bir hayal beliriyordu: Eski nişanlısı Şarl!

Filhakika böyle bir günde bunun düşünmeğe lüzum yoktu. Bugünden itibaren kendisi için yeni bir hayat başlıyordu. Fakat, kalbinde bir ukte vardı: Şarl intihar

mi etmişti, yoksa öldürölüp cesedini yol ortasına mı atmışlardı?

Hem bu yol, ölünün bulundugu yer (Piyer Bil) e o kadar uzak değildi. Hattâ pek yakındı.

Lokanta ve sahipleri hakkında Terezanın kendisine söylediği şeyleri hatırladı. O zaman içi sızlıyarak mırıldandı:

— Acaba?

Fakat bu sorunun cevabını veremedi, burada daha fazla kalırsa, saadetinin bozulacağını, rahatının kaçacağını anladı. Kocasına sokularak: Yavaş bir sesle:

— Artık, dedi, evimize dönelim!

Düğünçüler, şarkı söyleyerek gayda şışırarak ve davul çalarak köyün yolunu tuttular.

İki gün sonra, gece bir yolcu geldi, bu yaşlıca bir adamdı. Marten Löblan onu eskiden tanıyordu. (Veron) da büyük bir bahçesi vardı. Burada çiçekçilik ve fidançılık yapıyordu. Adı Jandi.

(Piyer Bil) e ilk defa gelmiyordu. Sipariş almak, mal götürmek için, yakın köylere gittiği zaman buraya uğrar, usta Martenle kar-